

Kenmerk	W04.22.00198/I
Datum aanhangig	14 december 2022
Datum vastgesteld	15 februari 2023
Datum advies	15 februari 2023
Datum publicatie	20 februari 2023
Vindplaats	Kamerstukken II 2023/24, 36554, nr. 4

Samenvatting

Samenvatting advies wijziging van de Kieswet i.v.m. epidemieafdeling

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft op 15 februari 2023 haar advies vastgesteld over het wetsvoorstel om de Kieswet aan te vullen met maatregelen die gelden bij verkiezingen tijdens een (directe dreiging van een) epidemie. Het advies is op 20 februari 2023 gepubliceerd op de website van de Raad van State.

Inhoud van het wetsvoorstel

Met het wetsvoorstel krijgt de Kieswet een aparte 'epidemieafdeling' met maatregelen die gelden voor het verkiezingsproces op het moment dat één of meer maatregelen uit artikel 58f-i van de Wet publieke gezondheid (Wpg) gelden. Dit gebeurt als sprake is van (een directe dreiging van) een epidemie van een in de Wpg aangewezen infectieziekte. Het wetsvoorstel bouwt voort op de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19, die gold tot 1 juli 2022.

Inwerkingstelling maatregelen

De Afdeling advisering merkt op dat de maatregelen in de epidemieafdeling automatisch gelden zodra een of meer maatregelen uit de Wpg van kracht worden. Omdat het hier gaat om bepalingen die raken aan de uitoefening van het kiesrecht, acht zij dat automatisme niet noodzakelijk en proportioneel. Zij adviseert daarom de maatregelen in de epidemieafdeling in werking te stellen met een zelfstandig besluit.

Keuze tussen maatregelen

In het verlengde hiervan wijst de Afdeling advisering erop dat het wetsvoorstel geen mogelijkheid biedt om te kiezen tussen de daarin opgenomen maatregelen. Daardoor is het niet mogelijk om, afhankelijk van de omstandigheden, bepaalde maatregelen wel of niet in werking te stellen. Zij adviseert die mogelijkheid in het wetsvoorstel op te nemen, zodat

alleen de maatregelen genomen kunnen worden die noodzakelijk en proportioneel zijn.

Bescherming kwetsbare groepen

Een belangrijke les uit de eerste fase van de coronapandemie is dat kwetsbare ouderen onvoldoende beschermd werden. Daarom raadt de Afdeling advisering de regering aan om meer maatregelen in het wetsvoorstel op te nemen die deze groep kunnen beschermen, zoals briefstemmen en de mogelijkheid om de toegang tot stemlocaties in bijvoorbeeld verzorgings- en verpleeghuizen te beperken tot de bewoners en bezoekers. Ook moet aandacht worden besteed aan andere denkbare situaties die bij een toekomstige epidemie bepaalde groepen in een kwetsbare positie zouden kunnen brengen.